

Speciale kwalificatie in neuromyologie

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie heeft, gehoord het Consilium Neurologicum, met instemming kennisgenomen van de voorstellen tot een speciale kwalificatie op het gebied van neuromusculaire ziekten zoals deze zijn geformuleerd door de Stichting Onderzoek Neuromusculaire Ziekten en het Interuniversitair Steunpunt Neuromusculaire Ziekten.

Doel van de scholing

Doelstelling van deze speciale kwalificatie is het streven naar een belangrijke kwaliteitsverbetering van de patiëntenzorg op het gebied van neuromusculaire ziekten.

Opleidingscommissie Neuromyologie

De speciale kwalificatie in de neuromyologie kan uitsluitend worden aangeboden aan en gevolgd door neurologen en valt derhalve *buiten de reguliere opleiding* in de neurologie.

De speciale kwalificatie leidt tot het verstrekken van een *certificaat* door de Nederlandse Vereniging voor Neurologie, gehoord de Opleidingscommissie Neuromyologie.

De *erkenning van een neuromusculaire opleidingsinrichting en de erkenning tot opleider in de neuromyologie* worden verleend door het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Neurologie, gehoord de Opleidingscommissie Neuromyologie.

De *kwaliteit van de aangeboden scholing* in de neuromyologie valt onder de verantwoordelijkheid van de opleider van de neuromusculaire opleidingsinrichting.

Aan het einde van het jaar 'speciale kwalificatie in de neuromyologie' beoordeelt een lid van de Opleidingscommissie Neuromyologie aan de hand van patiëntverslagen die door de fellow neuromyologie in een portfolio zijn verzameld of de 'nader in de neuromyologie geschoolde' neuroloog aan de geformuleerde eindtermen voldoet (evaluatie door middel van toetsing).

De leden van de Opleidingscommissie worden op voordracht van het Algemeen Bestuur van de Stichting Onderzoek Neuromusculaire Ziekten door de Nederlandse Vereniging voor Neurologie benoemd voor een termijn van 4 jaar.

Deze Opleidingscommissie is als volgt samengesteld: een opleider neuromyologie, een specialist (niet-opleider) in de neuromyologie, een lid van het Consilium Neurologicum en een vertegenwoordiger van de VAAN.

Eindtermen van de nadere scholing in de neuromyologie

- De neuroloog, nader geschoold in de neuromyologie bezit voldoende kennis en vaardigheden om de grote diversiteit aan neuromusculaire ziekten te diagnosticeren.
- Hij/zij heeft specifieke deskundigheid op het gebied van therapie bij neuromusculaire aandoeningen en ervaring op het gebied van de begeleiding van patiënten met chronische, vaak erfelijke, neuromusculaire ziekten.
- Hij/zij heeft affiniteit met en kennis genomen van de werkterreinen van de neuromyologie bij kinderen, van de genetica en de revalidatiegeneeskunde.

De opleiding neuromyologie

De duur van de scholing in de neuromyologie bedraagt bij een voltijdse aanstelling 1 jaar. De werkzaamheden van de fellow neuromyologie dienen bij voorkeur een volle dagtaak te omvatten. Eventueel kan de opleiding in deeltijd geschieden met evenredige toename van de opleiding, indien de opleiding ononderbroken wordt gevolgd en indien de werkzaamheden tijdens de periode van deeltijdopleiding ten minste overeen te komen met een 50% dagtaak.

Het scholingsprogramma bevat de volgende onderdelen:

- opdoen van kennis in en ervaring met neuromusculaire patiëntenzorg (volwassenen en kinderen). Tijdens de opleiding dienen tenminste 100 nieuwe patiënten met neuromusculaire problematiek met voldoende variatie te worden gezien.
- opdoen van kennis in en ervaring met specifieke neuromusculaire onderzoekstechnieken (onder meer electrofysiologische technieken, beoordeling spier- en zenuwbipten, beeldvorming skeletmusculatuur).
- een nader overeen te komen deel van het programma kan aan een andere vorm van scholing worden besteed (onder meer participeren in wetenschappelijk onderzoek, stage revalidatiegeneeskunde/klinische genetica/moleculaire genetica).

De opleidingsinrichting kan hieraan een eigen invulling geven.

Delen van de opleiding kunnen in verschillende opleidingsinstituten worden gevolgd, mits hierover voor aanvang van de 'nadere scholing in de neuromyologie' met de Opleidingscommissie overleg is geweest.

Opleidingsinrichting en opleider

De eisen te stellen aan *opleidingsinrichting* en opleider zijn vastgesteld.

Aan een opleidingsinrichting moet een "neuromusculair centrum" verbonden zijn.

Binnen de inrichting moet het centrum kunnen samenwerken met een neuropatholoog met deskundigheid op het gebied van afwijkingen van de skeletspier en de perifere zenuw; een afdeling kinderneurologie met ruime ervaring aangaande de diagnostiek en behandeling van

patiëntjes met neuromusculaire ziekten; een afdeling klinische genetica met ruime ervaring ten aanzien van het verstrekken van erfelijkheidsadviezen aan patiënten met neuromusculaire ziekten en aan familieleden van neuromusculaire ziekten-patiënten; een afdeling revalidatie met ruime ervaring ten aanzien van de behandeling van patiënten met neuromusculaire ziekten; een afdeling klinische neurofysiologie met speciale aandacht en faciliteiten voor het onderzoek van neuromusculaire ziekten.

Voor de erkenning als *opleider* in de neuromyologie is vereist dat de specialist tenminste vijf jaar betrokken is geweest bij en daardoor ruime ervaring heeft in de diagnostiek en behandeling van patiënten met neuromusculaire ziekten. Tevens dient de opleider bewezen en voortdurende belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek te hebben, met name op neuromusculair gebied, onder meer blijkend uit publikaties en voordrachten

De erkenning als opleider voor de neuromyologie kan slechts worden gegeven indien tevens de inrichting wordt erkend als opleidingsinrichting voor de neuromyologie.

Retrograde erkenning

Retrograde certificering geschiedt door de Nederlandse vereniging voor Neurologie gehoord de Opleidingscommissie Neuromyologie. Besluitvorming hieromtrent vindt plaats op basis van een curriculum vitae waaruit blijkt dat de hierboven eindtermen in een erkende opleidingsinrichting zijn behaald (zie bijlage).

De bescheiden kunnen worden gestuurd naar:

Stichting Onderzoek Neuromusculaire Ziekten (SONMZ)
Interuniversitair Steunpunt Neuromusculair Onderzoek (ISNO)
Postbus 85810
2508 CM Den Haag

De retrograde erkenning geschiedt voor een periode van 5 jaar. Criterium voor herregistratie is het bijhouden van actuele kennis. Daar de aantekening neuromyoloog geen door MSRC erkend specialisme of aandachtsgebied is, blijft de neuromyoloog neuroloog. De registratie in de neuromyologie blijft een bevoegdheid van de Nederlandse vereniging voor Neurologie. De volledige Opleidingseisen 'speciale kwalificatie in de neuromyologie' kunnen u op verzoek worden toegezonden.

Opleidingseisen voor speciale kwalificatie in NEUROMYOLOGIE

1. Definitie

De neuromyologie is het onderdeel van de Neurologie dat zich bezighoudt met de diagnostiek en zorg voor patiënten (volwassenen en kinderen) met neuromusculaire ziekten.

2. Inleiding

Neuromusculaire ziekten zijn aandoeningen van perifere motorische neuronen, van het perifere zenuwstelsel en van de dwarsgestreepte (skelet)spieren. Nederland telt naar schatting 75.000 tot 100.000 patiënten met een verworven neuromusculaire ziekten en eveneens naar schatting 5.000 tot 6.000 met een erfelijke vorm. Er zijn meer dan 600 verschillende ziektebeelden beschreven. Vele hiervan zijn zeldzaam. Zeldzame neuromusculaire ziekten behoeven door hun veelal erfelijke karakter zorgvuldige diagnostiek ten einde erfelijkheidsadvisering mogelijk te maken. Het diagnosticeren, adviseren en behandelen van een aanzienlijk deel van de patiënten met een neuromusculaire ziekten vergt specifieke kennis. In de meeste academische centra is een beperkt aantal neurologen met bijzondere kennis van neuromusculaire aandoeningen werkzaam. Continuïteit en kwaliteit van de zorg voor patiënten met neuromusculaire ziekten, alsmede van het patiëntgebonden onderzoek en van het onderwijs op dit gebied zijn afhankelijk van voldoende kritische massa. Gezien de prevalentie van de totale groep neuromusculaire patiënten worden ook niet-academische opleidingen neurologie en grote neurologische afdelingen zonder opleidingsbevoegdheid regelmatig met neuromusculaire problematiek geconfronteerd, waardoor behoefte ontstaat aan nadere scholing in de neuromyologie. Dit sluit volledig aan bij de tendens om binnen afdelingen/maatschappen accenten met betrekking tot specifieke belangstellingsgebieden in het moederspecialisme neurologie aan te brengen.

Doelstelling

Het creëren van de mogelijkheid tot speciale kwalificatie van neurologen in de neuromyologie zal kunnen bijdragen tot een belangrijke kwaliteitsverbetering van de patiëntenzorg.

Door het bestuur van de Nederlandse vereniging voor neurologie is in principe toestemming verleend tot speciale kwalificatie, zij het voorlopig voor een proefproject met een looptijd van 3 jaar, waarna evaluatie dient plaats te vinden.

Eindtermen van de speciale kwalificatie in de neuromyologie

- De neuroloog, nader geschoold in de neuromyologie bezit voldoende kennis en vaardigheden om de grote diversiteit aan neuromusculaire ziekten te diagnosticeren.
- Hij/zij heeft specifieke deskundigheid op het gebied van therapie bij neuromusculaire aandoeningen en ervaring op het gebied van de begeleiding van patiënten met chronische, vaak erfelijke, neuromusculaire ziekten.
- Hij/zij heeft affiniteit met en kennis genomen van de werkterreinen van de neuromyologie bij kinderen, van de genetica en de revalidatiegeneeskunde.

A. Eisen met betrekking tot de opleiding

A1. Vooropleiding

De speciale kwalificatie in de neuromyologie vindt plaats na voltooiing van de opleiding tot neuroloog. Deze scholing vindt doorgaans plaats door middel van een fellowship.

A2. Duur

De duur van de speciale kwalificatie in de neuromyologie bedraagt bij een voltijdse aanstelling 1 jaar.

A2. Voltijd-deeltijd

a. De werkzaamheden van de fellow neuromyologie dienen bij voorkeur een volle dagtaak te omvatten.

b. Eventueel kan de opleiding in deeltijd geschieden (de duur van de opleiding neemt dan toe), maar onder de volgende voorwaarden:

- de opleiding dient ononderbroken te worden gevolgd;
- de werkzaamheden van de fellow neuromyologie dienen tijdens de periode van deeltijdopleiding ten minste overeen te komen met een 50% dagtaak.

A3. Structurering

Het scholingsprogramma dient de volgende onderdelen te omvatten:

- opdoen van kennis in en ervaring met neuromusculaire patiëntenzorg (volwassenen en kinderen). Tijdens de opleiding dienen tenminste 100 nieuwe patiënten met neuromusculaire problematiek met voldoende variatie te worden gezien.
- opdoen van kennis in en ervaring met specifieke neuromusculaire onderzoekstechnieken (onder meer electrofysiologische technieken, beoordeling spier- en zenuwbipten, beeldvorming skeletmusculatuur).

- een nader overeen te komen deel van het programma kan aan een andere vorm van scholing worden besteed (onder meer participeren in wetenschappelijk onderzoek, stage revalidatiegeneeskunde/klinische genetica/moleculaire genetica).

De opleidingsinrichting kan hieraan een eigen invulling geven.

Het strekt tot aanbeveling om een deel van de opleiding te volgen in een ander opleidingsinstituut.

A4a. Beoordeling

Na drie maanden beoordeelt de opleider of de fellow neuromyologie geschikt en in staat is om de 'nadere scholing in de neuromyologie' voort te zetten.

Aan het einde van het jaar 'speciale kwalificatie in de neuromyologie' beoordeelt een lid van de Opleidingscommissie neuromyologie (zie B4) aan de hand van patiëntverslagen die door de fellow neuromyologie in een portfolio zijn verzameld of de 'nader in de neuromyologie geschoolde' neuroloog aan de hierboven geformuleerde eindtermen voldoet (evaluatie door middel van toetsing). Ten bewijze hiervan zal door het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie een certificaat worden verleend, gehoord de Opleidingscommissie neuromyologie.

A4b. Retrograde erkenning

Retrograde certificering geschiedt door de Nederlandse vereniging voor Neurologie gehoord de Opleidingscommissie Neuromyologie. Besluitvorming hieromtrent vindt plaats op basis van een curriculum vitae waaruit blijkt dat de hierboven eindtermen zijn behaald.

A5. Salariëring

De fellow neuromyologie dient voor zijn werkzaamheden tijdens de opleiding volgens de gangbare salarissenormen te worden gehonoreerd. Bovendien is de rechtspositieregeling van de opleidingsinrichting op de fellow van toepassing.

B. Eisen met betrekking tot de opleider

Erkenning van de opleider

B1.

Voor de erkenning als opleider in de neuromyologie is vereist dat de specialist tenminste vijf jaar betrokken is geweest bij en daardoor ruime ervaring heeft in de diagnostiek en behandeling van patiënten met neuromusculaire ziekten.

Tevens dient de opleider bewezen en voortdurende belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek te hebben, met name op neuromusculair gebied, onder meer blijkend uit publikaties en voordrachten

Naast de opleider dient nog tenminste één ander staflid in bijzondere mate betrokken te zijn en daardoor ruime ervaring te hebben in de diagnostiek, behandeling en begeleiding van neuromusculaire patiënten.

B2.

De erkenning als opleider voor de neuromyologie kan slechts worden gegeven indien tevens de inrichting wordt erkend als opleidingsinrichting voor de neuromyologie (zie B3 en B4).

B3.

De erkenning als opleider wordt verleend voor een periode van telkens vijf jaar en uiterlijk tot de datum waarop de opleider de 65-jarige leeftijd bereikt.

B4.

De erkenning van een neuromusculaire opleidingsinrichting en de erkenning tot opleider in de neuromyologie worden verleend door het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Neurologie, gehoord de Opleidingscommissie 'speciale kwalificatie in de neuromyologie'. Deze Opleidingscommissie is als volgt samengesteld: een opleider neuromyologie, een specialist (niet-opleider) in de neuromyologie, een lid van het Consilium Neurologicum en een lid van de VAAN.

De leden van de Opleidingscommissie worden door de Nederlandse Vereniging voor Neurologie benoemd voor een termijn van 4 jaar. Directe herbenoeming is niet mogelijk.

N.B. Tijdens het proefproject van drie jaar zal de Opleidingscommissie geen kwaliteitscontrole van de neurologen 'nader geschoold in de neuromyologie' nastreven, noch een uitspraak doen over het aantal nader te scholen personen. Het experiment dient tevens om te beoordelen of en zo ja, hoe groot de belangstelling voor 'speciale kwalificatie in de neuromyologie' is.

C. Eisen met betrekking tot de opleidingsinrichting

C1.

- a. aan de inrichting moet verbonden zijn een "neuromusculair centrum". In dit centrum dienen jaarlijks tenminste 200 nieuwe patiënten met neuromusculaire problematiek met voldoende variatie te worden beoordeeld.
- b. binnen de inrichting moet het centrum kunnen samenwerken met:

- een neuropatholoog met deskundigheid op het gebied van afwijkingen van de dwarsgestreepte musculatuur en zenuwen; deze neuropatholoog en het hem ter beschikking staande laboratorium moeten vertrouwd zijn met alle moderne technieken ter beoordeling van spier- en zenuwbiopten, o.m. enzymhistochemie, immunocytochemie, electronenmicroscopie.
- een afdeling kinderneurologie met ruime ervaring aangaande de diagnostiek en behandeling van patiëntjes met neuromusculaire ziekten.
- een afdeling klinische genetica met ruime ervaring ten aanzien van het verstrekken van erfelijkheidsadviezen aan patiënten met neuromusculaire ziekten en aan familieleden van neuromusculaire ziekten patiënten.
- een afdeling revalidatie met ruime ervaring ten aanzien van de behandeling van patiënten met neuromusculaire ziekten.
- een afdeling klinische neurofysiologie met speciale aandacht en faciliteiten voor het onderzoek van neuromusculaire ziekten.

N.B. Opleidingsinstituten zijn virtueel, hetgeen impliceert dat twee ziekenhuizen één opleidingsinstituut kunnen vormen.